

مجلس به دنبال یک مرجع واحد برای صدور مجوز پلتفرم‌های آنلاین؛ نصر یا اتحادیه؟ - دیجیاتو

آرش پارساپور | چهارشنبه، ۲۵ فروردین ۱۴۰۰

سازمان نظام صنفی رایانه‌ای یا اتحادیه کسب‌وکارهای مجازی؟ این بحث قدیمی یک بار دیگر اما به شکلی اساسی‌تر در حال مطرح شدن است: مرجع استارت‌آپی در نگاه دولت و حاکمیت قرار است کدام یک از این دو باشد.

در ماده ۵ طرح جهش تولید دانش‌بنیان که توسط نمایندگان مجلس ارائه شده و کلیات آن نیز تصویب شده و جزییاتش در حال بررسی است، اعلام شده که وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی باید ضوابط فنی حاکم بر فعالیت کسب و کارهای مجازی و برخط یا پلتفرم‌های مرتبط با حوزه فعالیت این وزارتخانه‌ها را با در نظر گرفتن ویژگی‌های خاص این کسب و کارها بدون نیاز به صدور مجوز جدید تدوین کنند. در این ماده آمده هرکدام از پلتفرم‌ها و فعالان کسب‌وکارهای فضای مجازی تنها با دریافت پروانه کسب ذیل قانون نظام صنفی کشور با رعایت الزامات فنی ابلاغ شده مجاز به فعالیت هستند. بر این اساس تنها یک مرجع واحد برای صدور پروانه فعالیت پلتفرم‌ها مشخص خواهد شد.

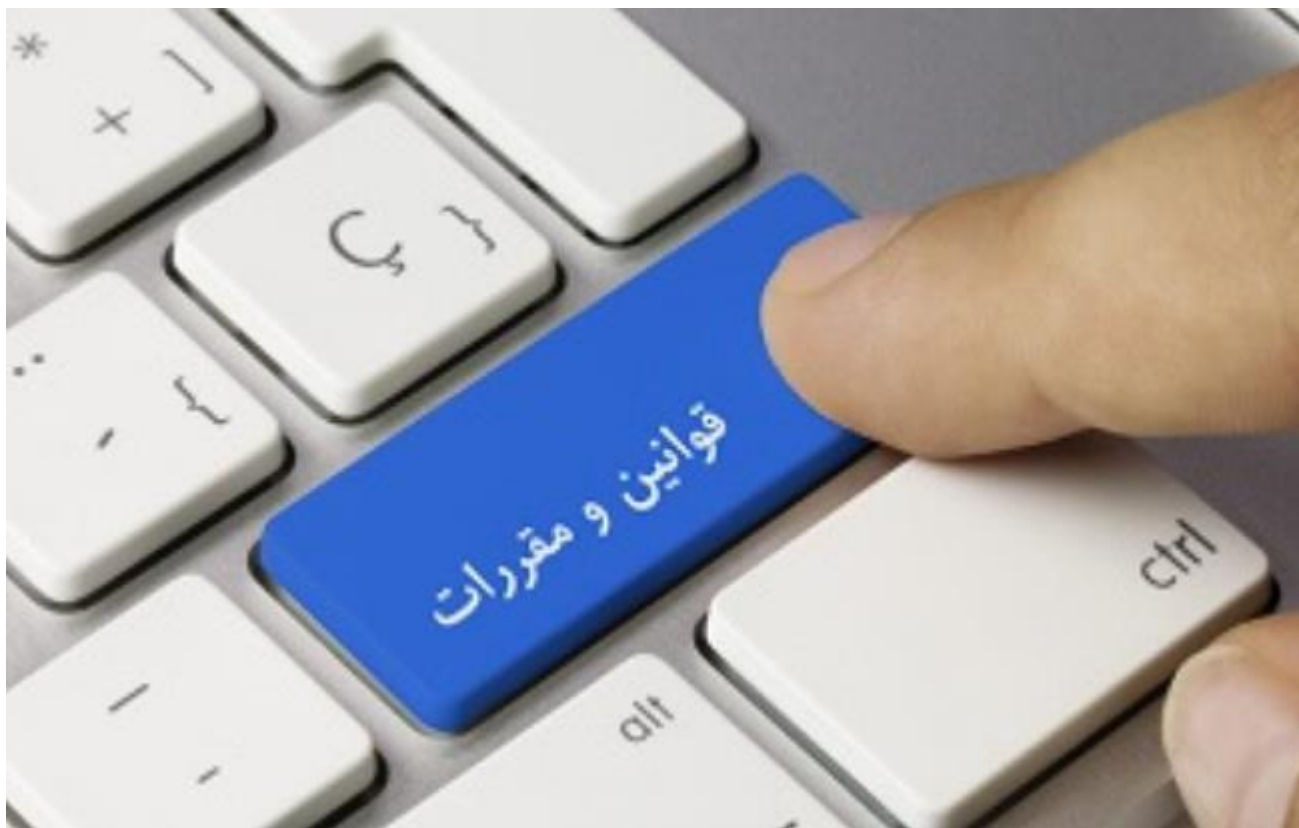
به نظر می‌رسد مجلس قصد دارد همگام با شعار امسال برای موانع زدایی‌ها تلاش‌هایی کند هرچند بسیاری از مصوبات و طرح‌های پیشین با این شعار همخوانی نداشته اما ماده ۵ طرح جهش تولید دانش‌بنیان تا حد زیادی قصد حل کردن یک مشکل را دارد: «تعدد مجوز برای فعالیت یک پلتفرم اینترنتی.» با این حال هنوز مشخص نیست که مرجع واحدی که توانایی صدور پروانه برای پلتفرم‌ها داشته باشد باید چه نهادی باشد، سازمان نصر می‌گوید آنها مناسب و درخور این مرجع هستند و اتحادیه کسب و کارهای مجازی نظر دیگری دارند؛ هر دو هم دلایل مشخص خود را دارند.

«بخش خصوصی هم باید نظر بدهد»

«جعفر محمدی» عضو هیات مدیره نصر تهران در گفتگو با دیجیاتو درباره این ماده می‌گوید که یک قانون کلی خوب در راه است اما باید به جزئیات آن توجه کرد:

«ماده ۵ این طرح چه می‌گوید؟ اگر در حوزه کسب و کارهای پلتفرمی یک سازمانی دخیل است و به آن مرتبط می‌شود نباید یک مجوز جدید ایجاد کند. مثلاً فرض کنید در حوزه گردشگری، سازمان میراث فرهنگی یک سری مجوزهای جدید از خودش ایجاد کرده و یا در ماه‌های اخیر وزارت بهداشت برای استارت‌آپ‌های حوزه سلامت از این اقدامات انجام داده است. این ماده می‌خواهد مانع تراشی‌ها را از بین ببرد و بگوید تنها یک مجوز پروانه کسب کفایت می‌کند.»

محمدی می‌گوید نحوه تدوین چارچوب این قوانین نیز تعیین شده و گفته که معاونت علمی و فناوری و وزارت ارتباطات و چند نهاد دیگر باید چارچوب را تعیین کنند: «کلیت این طرح کار مبارکی است اما چند نکته باید مد نظر قرار بگیرد. اولین و مهم‌ترین نکته اینست که چهار نهاد دولتی نباید در کنار هم چارچوب‌ها را تعیین کنند و باید نماینده فعالی از بخش خصوصی هم در مراحل تدوین چارچوب‌ها باشد. این موضوع در مصوبه هیات وزیران و همه جا مشخص شده است.» محمدی نکته دیگر را در گروهی این می‌داند که یک «رجیستر شدن» نیازمند است تا این فرایند تکمیل شود:

«نباید اینطور باشد که خود مرجع یک سری مجوزهای گوناگون بخواهد برای صدور پروانه. باید آن مرکز دستش باز باشد تا بتواند فرایند را سریع‌تر کند و مرجعی باشد که عملاً بتواند این تصمیم را اجرایی کند و نه اینکه خودش تازه درگیر مشکلات باشد.»

«این حرکت خوب باید به ثمر برسد»

محمدی می‌گوید آنها در نصر مواضع خود را در این باره مشخص کردند: «ما می‌خواهیم این حرکت خوبی که شروع شده واقعا به همین خوبی پیش برود و یک موضوع نمایشی نشود. فرایندی که چیده می‌شود باید آن نکته قانونی مورد نظر دقیقا رخ بدهد و دوباره خود مرجع را درگیر مجوزهای مختلف نکند.»

محمدی با تاکید بر قانون نظام صنفی کشور که صریحا در این طرح آمده می‌گوید: «در این قانون گفته شده هر کس که در کشور کار می‌کند باید مجوز داشته باشد. یک اختلافی ریزی در این میان

وجود دارد که آیا کسب و کارهای پلتفرمی جزو قوانین خاص نظام صنفی رایانه‌ای می‌شوند یا نه جزو آن قانون نمی‌شوند و باید از اتحادیه کسب و کارهای مجازی این مجوزها را بگیرند.»

به گفته محمدی کسی که می‌خواهد از اتحادیه کسب و کارهای مجازی مجوز بگیرد طبق قانون باید عضو سازمان نظام صنفی هم باشد؛ همچنین یک سری از اعضای سازمان نظام صنفی برای برخی فعالیت‌ها باید از اتحادیه مجوز بگیرند که این مساله از دیدگاه او مساله خوبی نیست.

«مرجع واحد باید دستش در اجرای قوانین باز باشد»

او در پاسخ به این سوال که معتقد است آیا مرجع اصلی باید سازمان نصر باشد یا خیر صریحا می‌گوید که مرجع باید یک نهاد باشد: «بنا به دلایل مختلفی که در اتحادیه‌ها قانون بالاسری است و موظف به اجرای قوانین اتاق اصناف هستند و یا برای موضوع سربازی نمی‌توان کاری انجام داد و یا نمی‌توانند پرونده مالیاتی تشکیل دهند و در نصر این موارد راحت‌تر انجام می‌شود و دستمان بازتر است و برای همین صرف نظر از اینکه عضو هیات مدیره نصر هستم یا نیستم معتقد هستم که این اتفاق در سازمان نظام صنفی اگر رخ بدهد نتیجه‌گیری بهتری خواهیم داشت.»

محمدی در پاسخ به این پرسش که آیا صحبت‌هایی با نمایندگان مجلس در اینباره شده که سازمان نصر می‌تواند مرجع مناسبی برای صدور پروانه تمامی پلتفرم‌ها باشد یا خیر به دیجیاتو می‌گوید: «مذاکراتی در حال انجام شدن است.»

او در پاسخ به این پرسش که اگر نصر مرجع قانونی این مجوزها شود اتحادیه باید چه کاری انجام دهد می‌گوید: «ما باید ببینیم برای کسب و کارهای کشور بهترین و راحت‌ترین کار چه خواهد بود. اگر نصر هم هیچ نقشی نداشته باشد باز هم این حرکت یک حرکت خوب و مبارکی است. پیش از

این اتفاق‌های مهمی در حال رخ دادن بوده که اختلافات نصر و اتحادیه باعث شده که فراموش بشود، معتقد هستیم که فارغ از این مشکلات باید این اتفاق رخ بدهد.»

الف‌ت نسب: اتحادیه باید مرجع واحد باشد، نصر صلاحیت اعطای مجوز ندارد

«رضا الف‌ت نسب» معتقد است که مرجع صدور پروانه‌ها در طرح مجلس کاملاً مشخص شده است: «بر اساس متن صریح این طرح ما این مرجع هستیم و نه نهاد دیگری.» او می‌گوید قانون نظام صنفی کاملاً مشخص است: «ما مجوز فعالیت به کسب و کارهای آنلاین می‌دهیم ولی سازمان نصر مجوزی به کسب و کار آنلاین صنفی نمی‌دهد و صلاحیت این اعطای مجوز را هم ندارد. زمانی که تاکسی‌های اینترنتی بودند و مشکلاتی با نهادهای دیگر داشتند رفتند گفتند ما مجوز سازمان نظام صنفی رایانه‌ای را داریم که به آنها گفتند هیچ ربطی به فعالیت‌تان ندارد و اتحادیه توانست مشکلاتشان را حل کند.»

الف‌ت نسب در واکنش به ادعای سازمان نظام صنفی رایانه‌ای که می‌گوید این سازمان درگیر یک سری قوانین بالادستی و صنفی نمی‌شود اما اتحادیه درگیر این موضوعات است به دیجیاتو می‌گوید:

«اگر دست سازمان نصر باز بود که اتحادیه به وجود نمی‌آمد! قطعاً دست این نهاد آنچنان باز نبوده که چنین اتحادیه‌ای تشکیل شده است. سازمان نظام صنفی با تغییرات دولت‌ها قدرت متفاوتی پیدا می‌کند و شرح وظایفش کاملاً مشخص است. این سازمان در حقوق مولفین و نرم افزار می‌تواند ورود پیدا کند ولی به هیچ عنوان اجازه نمی‌دهند که این سازمان وارد حوزه‌های مختلف فعالیت صنفی بشود. ۹۰ درصد کسب و کارها فعالیت صنفی دارند که یا کاملاً قانون

شخصی دارند و یا قانون خاصی ندارند و که دسته دوم هم در نهایت صنفی محسوب می‌شوند. مثلاً شرکت‌های فعال در حوزه پیامک چندی پیش به ما مراجعه کردند که هیچ جایی ما را تحت نظر خود ندارد و ما به عنوان اتحادیه به مساله ورود پیدا کردیم و به آنها مجوز دادیم و ضوابط شرکت‌ها مشخص شد. حتی در بحث سخت افزاری هم که به نظر می‌رسد به نصر مرتبط است، باز موضوع به اتحادیه برمی‌گردد و آنهایی که در این حوزه فعالیت هستند باید بروند مجوز از اتحادیه صنف رایانه هم بگیرند.»

«اتحادیه پتانسیل مرجع شدن را برای صدور مجوز دارد»

الفت نسب می‌گوید وزارت ارتباطات در این دولت توجه ویژه‌ای به سازمان نصر داشته و توانسته‌اند که فعالیت‌های خود را توسعه بدهند اما واقعیت اینست که این سازمان ربطی به فعالیت صنفی ندارد: «می‌گویند وقتی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای است چرا باید اتحادیه باشد؟ اماکن می‌آید و کسب و کارهای مجازی را تعطیل می‌کند و می‌گوید مجوزتان کجاست؟ اسنپ می‌تواند نرم افزار خود را از نصر مجوز بگیرد اما وقتی می‌خواهد وارد بازار کار بشود نیازمند مجوز صنفی است.»

او در پاسخ به این پرسش که آیا اتحادیه کسب و کارهای مجازی می‌تواند و پتانسیل این را دارد که مرجع اصلی تمامی مجوزهای کسب و کارهای مجازی باشند یا خیر به دیجیاتو می‌گوید:

«شرکت دانش بنیانی که در حوزه کشاورزی کار می‌کند که با ما کاری ندارد اما اگر بخواهد در این حوزه محصولی را عرضه کند و فعالیت صنفی کند ما باید ورود پیدا کنیم. باید دنبال بخش خصوصی واقعی بود، اتحادیه یک بخش کاملاً خصوصی است و نه رییس جمهور در آن دخالتی دارد و نه رانت وزارتخانه‌ای دارد. خود اعضا انتخابات دارند و همه چیز روشن است. قانون فعلی در مجلس رفته و کمیسیون‌های مختلف روی آن تحقیق کردند، باید با واقعیت روبرو شد. چه قدر کسب و کار با مجوزهای نصر راه افتاده است در صورتی که ما مشکلات افرادی که اصلاً در اتحادیه ما عضو نیستند هم حل و فصل کردیم. وجود تشکل صنفی قانونی همه چیز را در یک چارچوب قرار داده و وجودش مهم است، ما الان بیش از ۲۰۰۰ نفر هستیم و بیشتر هم می‌شویم.»

«اتحادیه با کمک خود استارت‌آپ‌ها پیش می‌رود»

الفت نسب باور دارد که اتحادیه با کمک خود استارت‌آپ‌ها و اعضای آن پیش می‌رود. او تأکید کرد که در آینده می‌تواند اتفاقاتی بیفتد تا کار اتحادیه کسب و کارهای مجازی تقسیم شود: «به عنوان مثال شاید اتحادیه برای تاکسی‌های اینترنتی به صورت مجزا به وجود بیاید و از حالت کارگروه خارج شود. من نمی‌گویم عیب و ایرادی در اتحادیه نیست اما وجودش الزامی است.»

او با اشاره به اینکه در حال حاضر جایی مثل پلیس اماکن در حال حاضر تنها مجوز صنفی اتحادیه را برای فعالیت قبول دارد می‌گوید که این موضوعات با تلاش اتحادیه رخ داده است. الفت نسب ضمن رد کردن اینکه هرکس که بخواهد از اتحادیه مجوز بگیرد باید قبل از آن مجوز سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور را داشته باشد به دیجیاتو می‌گوید: «اما آنها می‌توانند برای برخی امور از ما مجوز بگیرند.»

«اگر همه مجوزها را بردارند ما راضی‌تر هستیم»

او در پاسخ به این پرسش که در حال حاضر یک کسب و کار آفلاین برای ایجاد یک کسب و کار آنلاین باید چه کار کند به دیجیاتو می‌گوید: «یک گوشت فروشی می‌تواند با مراجعه به ما فعالیت خود در فضای مجازی را شروع کند و نیازی به دریافت مجوز دیگری ندارد. نباید قدر این اتحادیه را دانست به جای آنکه دائم به آن غر زد. ما هم کاری نکردیم، دم دولت و حاکمیت گرم که کمک کردند تا چنین اتحادیه‌ای شکل بگیرد. یادتان نمی‌آید برخی افراد جلوی مجلس می‌گفتند اسنپ آمریکایی نمی‌خواهیم؟ برنامه‌ریزی‌های متعددی برای خراب کردن این اکوسیستم وجود داشت که الان با کمک دولت و حاکمیت و ما درست شده است.»

الفت نسب تاکید دارد که در سال موانع زدایی‌ها باید همه چیز را تسهیل کرد: «باور کنید اگر مجوز ما را هم بردارند ما راضی‌تر هستیم. باید بتوان فضا را باز کرد. ما سلبی رفتار نکردیم مگر جایی که کلاهبرداری صورت گرفته است.»

الفت نسب در پاسخ به این پرسش که تصور می‌کند طرح مجلس رنگ واقعیت به خود می‌گیرد یا خیر به دیجیاتو می‌گوید: «عمر این طرح به این دولت قد نمی‌دهد و باید دید دولت بعدی چه دیدگاهی خواهد داشت. مصوبه‌های زیادی تعیین می‌شوند و اجرا نمی‌شوند، همه چیز را زمان مشخص می‌کند اما بعید می‌دانم مثلاً نگاه دولت این باشد که کسی می‌خواهد میوه بفروشد نباید برود مجوز «گلابی آنلاین» از آنها بگیرد!»